

Selim Sırrı Tarcan (1874-1957)

Selim Sırrı Tarcan

Sporcu, subay, spor yazarı, beden eğitimi öğretmeni, eğitimci, idareci, araştırmacı ve politikacı olarak, ülkemize hizmet ve faaliyetlerde bulunmuş çok yönlü bir şahsiyettir. Özellikle ülkemizde beden eğitimi düşüncesini beden ve ruh birliği ile sistemleştirmeyi gerçekleştirmiş ilk spor eğitimcisidir. Beden eğitimi öğretmenliği mesleğinin kurucusu ve ilk beden eğitimi öğretmenidir. Bedenin eğitilmesi düşüncesini hayata geçirip okullarda eğitim konusu yapılmasını sağlamıştır. Bir Meşrutiyet aydını olarak başladığı spor yaşamı ve eğitimciliği, Cumhuriyet yıllarında da zorlu ve yoğun bir seyir takip eder. Meşrutiyet yıllarının sosyal, ekonomik ve siyasî çalkantıları, Cumhuriyetin kuruluş yıllarındaki mücadeleler ve oluşan yeni düşünceler onun fikir tabanını teşkil eder.

Selim Sırrı Tarcan, 25 Mart 1874 tarihinde Mora Yenişehir'de doğmuştur. Babası Harput'a bağlı Kesrik köyünden, Yusuf Bey'dir. İlk tahsilini Harput'ta yapan Yusuf Bey, orta ve yüksek tahsilini İstanbul'da tamamlar ve binbaşı rütbesiyle Manastır'a tayin edilir. Ordudaki görevini sürdürürken 1859 tarihinde zamanının ve yöresinin tanınmış kâtiplerinden olan Kasriyeli yazıcı Selim Efendi'nin kızı Zeynep Hanım'la evlenir. Zeynep Hanım iyi eğitim almış kültürlü bir hanımdır. Evliliklerinden Selim Sırrı dışında Hürmüz ve İsmet adlı iki kızları olur. Uzun lakaplı Binbaşı Yusuf Bey, 1876 yılında Karadağ'da Bilek Kalesi'nin alınması sırasında şehit düşer ve böylece Selim Sırrı iki yaşında yetim kalır. Zeynep Hanım çocuklarını alarak İstanbul'a döner ve Üsküdar'da çocuklarına hem analık hem de babalık yaparak hayatını sürdürür.

Selim Sırrı ailesine bağlanan şehit maaşıyla geçinirken lise eğitimi için Galatasaray Lisesi'ne kayıt olur. Orada tahsiline devam ederken en sevdiği ders jimnastik ve en sevdiği öğretmeni ise okulun jimnastik hocası Faik Bey'dir. (Üstünidman) Lise son sınıfa geçtiği yıl, 1890'da okulun taksitlerini aileye bağlanan şehit maaşıyla ödeme zorluğu yaşayınca okuldan ayrılır ve parasız yatılı olarak Mühendis-hâne-i Berrî-i Hümayûn'a geçer ve 1895 yılında oradan mezun olur. Aynı yıl İzmir/Yenikale'deki istihkâm birliğine subay olarak atanır. İzmir'de tanıdığı aydınlar ve özellikle edebiyat tarihçisi Abdülhalim Memduh'un da içinde bulunduğu çevrelerle dostluk kurar. Spor hocası Faik Bey gibi Abdülhalim Memduh da tavsiye ve yönlendirmeleriyle onun İzmir'de çıkan Hizmet Gazetesi'nde yazılar yazmasını ve idadide spor eğitimcisi olması yolunu açar. 1896-1900 yılları arasında orduda subay olarak görev yapar. 1900 yılı Ekim ayında padişah emriyle yüzbaşılığa terfi eder ve Karadeniz Boğazı İstihkâm birliğine atanır ve aynı zamanda *Padişah Fahri Yaverliği* sıfatını alır.

1900'lü yıllar istibdada karşı yeni fikir hareketlerinin olduğu yıllardır. Selim Sırrı İstanbul'da eski okul arkadaşlarıyla sık sık bir araya gelir, siyasî ve sosyal konularda görüşürler. Bir yandan da İzmir'de başladığı yazı faaliyetlerini İstanbul'da da sürdürmeyi düşünür. Gayesi bu yazılar aracılığıyla toplumda beden eğitimi ve spor kültürü oluşturmaktır. İyi derecede bildiği Fransızca ile yabancı basın ve yayın organlarını rahatlıkla takip eder. Bu yayınlardan edindiği bilgileri toplumla paylaşabileceği bir mecra arayışına girer ve kararını Servet-i Fünûn Mecmuası sahibi Ahmet İhsan Bey'le paylaşır ve başlığını bir hadisten alan ilk makalesini yayımlar. Bu yazı toplumda yankı uyandırır ve zamanın devlet adamlarından olan Tophane Müşiri ve Mektepler Nazırı olan Zeki Paşa'nın da dikkatini çeker. Paşa öncelikle ona kendi oğluna jimnastik dersleri verir ve oradaki başarısını gördükten sonra Selim Sırrı'yı 1903 yılında, mezun olduğu Mühendis-hâne-i Berrî-i Hümayûn'a jimnastik ve eskrim hocası olarak tayin eder. Selim Sırrı bu arada Servet-i Fünun' daki yazılarını da sürdürür. Kalem aldığı spor ve jimnastik konulu yazılarındaki bilgi ve görüş eksikliği hakkında İkdâm Gazetesi'nde kendisini tenkid eden Dr. Kilisli Rifat'la yolları kesişir. Kilisli Rifat'ın önerdiği kitapları okuyunca düşünceleri ve uygulamaları arasında uyum olmadığını görerek kendisini geliştirir. 1905'te Nafia Nezareti görevlilerinden Fikri Bey'in kızı Hediye Hanım'la evlenerek Büyükkada'ya yerleşir. 1906'da ilk kızı Selma dünyaya gelir.

Gazete ve dergilerde jimnastikle ilgili yazılar yazmayı ve jimnastik hocalığı görevlerini sürdürür. 1907'de Kolağalığı'na yükselir. Aynı yıl Jön Türklere karşı çok ilgi duyduğunu bilen arkadaşı Yüzbaşı Nahit ve Mühendis Çolak Salim'in teşviki ile İttihat ve Terakki Cemiyeti'ne girerek önemli görevlerde bulunur. Cemiyetin gizli toplantı ve tartışmalarına katılarak istibdata karşı görüşleriyle dikkat çeker. 11 Temmuz 1908 tarihinde gerçekleşen Meşrutiyet'in ilânında filozof Dr. Rıza Tevfik'le birlikte at sırtında hürriyet nutukları atarak on yedi gün boyunca devlet ricaline Meşrutiyet'e bağlılık yeminleri ettirir. 19 Temmuz 1908'de İstanbul'a gelen İttihat ve Terakki'nin öncü isimlerinin kendisi ve Rıza Tevfik'i cemiyette istemediklerini anlar. Bunun sebebi demiryolu işçilerinin çıkardığı *Hügen Hadisesi*'ni yatıştırarak devletin harici siyasetini müşkil duruma sokmuş olmasıdır. Ardından yapılan cemiyet seçimlerinde kendilerinin istemediği adaylar seçilince cemiyetten istifa eder ve ikinci kızı Azade'nin doğumu bu istifadan iki gün önce gerçekleşmiştir.

1 Ekim 1908 tarihinde özel bir spor okulu açar. Cemiyette sürdürdüğü çalışmalar sebebiyle zaten bir süredir ordudaki görevinden de rahatsızdır. Bu durumdan Harbiye Nazırı İzzet Paşa da haberdardır. Selim Sırrı'yı binbaşılığa terfi ettirerek Paris'e ateşemiliter olarak göndermek ister. Selim Sırrı, Paşa'ya teşekkür ederek, mümkünse kendisini İsveç'e göndermesini rica eder.

1909 yılında İsveç'e beden eğitimi ihtisasına gönderilen Selim Sırrı, İsveç Kralı'nın maiyyetinde misafir subay olarak eğitimine başlar. Orada pek çok araştırma ve inceleme yapma fırsatı bulur. Selim Sırrı bütün konuşma ve hatıralarında, *"İsveç'e pazularımla gittim, kafamla döndüm"* diyerek İsveç'te aldığı bu eğitimin önemini vurgular. İsveç'te aldığı eğitim ve edindiği yeni bilgilerle yurda döner. Osmanlı ordusunda subay yetiştirmek düşüncesiyle yeniden Mühendishâne'deki görevine dönmek ister, ancak siyaset ve inkılap hareketlerine katılması sebebiyle orada devamına izin verilmez. Ordudaki görevinden istifa eder. Bu sırada onun yurda döndüğünü ve ordudan ayrıldığını öğrenen Maarif Nazırı Emrullah Efendi tarafından 14 Temmuz 1910 tarihinde, Osmanlı Mektepleri Terbiye-i Bedeniyye Müfettişliği'ne atanır. Bu tarihten itibaren Selim Sırrı için spor eğitici görevi resmen başlar. Müdürlüğünü devri için çağdaş bir eğitim anlayışına sahip olan Satı Bey'in yürüttüğü İstanbul Erkek Öğretmen Okulu'nun spor hocalığına atanır. Bu tarihten itibaren kendisi için beden eğitimi ve jimnastik dersleri bakımından programlı bir mücadelenin yolu açılmış olur. Bu kazanımın ardından sırada, diğer medreseler ve Kız Öğretmen Okulu'nda da beden eğitimi derslerinin olması vardır. Bu konuda Maarif Nazırı Emrullah Efendi'nin tam desteğini alır ve Satı Bey de bu konuda üstün gayretler göstererek kendisini destekler. Şeyhülislam, Kız Öğretmen Okulu'nda genç bir erkek öğretmenin jimnastik dersi

vermesi uygun değildir, deyince Emrullah Bey dersleri bizzat takip ve teftiş edeceği garantisini vererek derslerin gerçekleşmesini sağlar. Böylece beden terbiyesi dersleri bakımından hedeflediği amaca ulaşmış olur. Selim Sırrı eğitim verdiği kız öğrencileri o yıl okuldan mezun olunca onları Kız Muallim Mektepleri ile Kız Sultanilerine tayin ettirir ve ders müfredatlarına da beden eğitimi derslerini dahil eder. Bir başka hedefi de Kız ve Erkek Öğretmen Okullarında beden eğitimi öğretmeni yetiştiren bölüm açmaktır, ancak patlak veren Birinci Dünya Savaşı nedeniyle bunu gerçekleştiremez. 1914'te yedek subay olarak tekrar orduya çağrılır. 1918'e kadar orduda çok önemli görevler yapar. 1919-1920 yılları arasında Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü görevine geri döner, ancak gerçekleştirmeyi düşündüğü amaçlarını Osmanlı Devleti döneminde çabalarına rağmen başaramaz. 1 Kasım 1922'de İstanbul Hükümeti ve merkez kuruluşlarının Türkiye Büyük Millet Meclisi hükümetince tanınmayıp kaldırılmasıyla emsalleri gibi açığa kalır. 24 Mart 1923 tarihinde Galatasaray Lisesi Beden Eğitimi Öğretmenliğine atanır. 1923'te Birinci Heyet-i İlmiyye kararıyla Terbiye-i Bedeniyye Muallim Mektebi açılması öngörülür. Selim Sırrı, 20 Mayıs 1925'te Hamdullah Suphi Tanrıöver'in Maarif Vekilliği sırasında Beden Terbiyesi Müfettişliği'ne atanır. Selim Sırrı uzun yıllardır özlemine duyduğu Beden Eğitimi Bölümü'ne 21 Ekim 1926 tarihinde Mustafa Necati'nin Maarif Vekilliği sırasında kavuşur.

Selim Sırrı'nın beden eğitimi öğretmeni yetiştirme çalışmaları 1929-1930 öğretim yılı sonuna kadar dört dönem sürer. Bu okuldan yetişen başarılı kursiyerler İsveç'e gönderilir. Yine Selim Sırrı bu tarihlerde Ankara'da Gazi Eğitim Enstitüsü içinde Beden Eğitimi Öğretmenliği Bölümü açılmasını sağlar.

Selim Sırrı uzun yıllar sürdürdüğü Maarif Vekâleti Başmüfettişliği görevinden 1 Mart 1935 tarihinde emekli olur. 1938-1946 yıllarında Cumhuriyet Halk Partisi'nden Samsun Milletvekili olarak iki dönem mecliste görev yapar. Bu yıllarda çeşitli konularda eserler vermek suretiyle çalışmalarını sürdürür. 2 Mart 1957'de İstanbul'da 84 yaşına gireceği sırada hayata gözlerini yumar. Vefatının ardından hizmetlerinden dolayı Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü tarafından Ankara'da bir kapalı spor salonuna Selim Sırrı Tarcan Spor Salonu adı verilerek anısı yaşatılmıştır. Bir büstü de Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu jimnastik salonu önünde yer alır. Ayrıca İstanbul Şişli'de bulunan Gülbağ Selim Sırrı Tarcan ilkokuluna da adı verilmiştir. Hayatı boyunca beden eğitimi öğretmenliği ve spor yazarlığı görevlerini başarıyla sürdürür. Uluslararası Olimpiyat Komitesi (CIO) Daimi Üyesi ve Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi'nin kurucu üyesi olup bu komitenin başkanlığını da yapmıştır.

Selim Sırrı Tarcan'a göre eğitim; *"halka ayağa kalkmayı ve dik yürümeyi öğretmektir"*. O'nun beden eğitimi hakkındaki en önemli görüşü ise *"Beden terbiyesi umumi terbiyenin esasını teşkil eder. Çünkü, beden terbiyesi insanın ruhen, fikren olduğu gibi, bedenen de tekâmülüne nüfuzlu bir surette yardım eder. Terbiye-i bedeniyye bir şube-i ilmiyyedir. Terbiye-i bedeniyyede gaye vücudun sıhhat ve selametidir"* şeklindedir. Selim Sırrı Tarcan'ın spor eğitimi hakkındaki görüşü ise *"Spor, ilerlemek, geçmek, muvaffak olmak arzusundan doğan şiddetli bir faaliyettir. Sporun esas karakteri yarış ve müsabakadır. Spor, hayatı sevmek, zamanı iyi kullanmak, disiplin dahilinde yaşamak, her türlü fenalıktan kendini korumak, neşeli, fedakâr bir insan olmak için yapılır"* şeklinde olup amatörlük ve amatör sporun yaygınlaşması taraftarıdır. Sporun teşkilatlanması ve yönetimi konusundaki görüşlerini ise *"amatör spor kulüplerinin çok sporlu olarak yaygınlaşması"* şeklinde özetlemek mümkündür. Bu şekilde gerçekleştirilecek bir örgütlenme, halen günümüz spor yöneticileri ve kulüplerinin en önemli idealleri arasında yer almaktadır. Günümüz spor anlayışında profesyonel spora önemli ölçüde yer verilirken Selim Sırrı; *"Spordan menfaat, kazanç uman, onu kendisine yiyinti yeri yapan kimselerde fedakârlık hissi azalır. İyi bir sporcuda aranan vasıf fedakârlık ve feragattir. Spor, cins-i beşerin islah ve tekâmülüne vasıta olan zevkli ve heyecanlı bir meşgaledir"* görüşünü ileri sürmektedir. Bu görüşlerin doğruluğu ve önemi de günümüz spor adamları ve spor bilimcileri tarafından benimsenmiştir. Selim Sırrı Tarcan, okul öncesinde, ilk

ve ortaöğretim gençliğinin genel eğitiminde, kadın eğitiminde ve yaygın eğitimde beden eğitimi ve sporun yeri ve önemi üzerinde ısrarla durmuş ve hatta bütün dikkatini bu konular üzerine toplamıştır. Selim Sırrı Tarcan, beden eğitimi ve spora bir sistem ve metot getirmiştir. O'na göre; *"beden eğitimi, bütün eğitim kurumlarında uygulanmalıdır. Beden eğitimsiz bir eğitim sistemi, eksik ve yanlıştır."*

Türk spor alemine ömrünün her devresinde hizmet eden Selim Sırrı, kırk iki yıllık meslek hayatında, pek çok ilkleri başarmıştır. Çıkardığı *Terbiye ve Oyun* isimli derginin yanı sıra, devrinin saygın yayın organlarında yayımlanmış yüzlerce makalesi vardır. Beden eğitimi ve spor dışında kitap, makale ve konferansları da bulunmaktadır. Selim Sırrı Tarcan'ın genel eğitimde beden eğitimi ve sporun yeri ve öneminin ne olduğu yönündeki görüşleriyle birlikte, spor felsefesine yönelik görüş ve düşüncelerinin yeni nesillere bugüne kadar aktarılmamış olması da ayrıca önemli bir sorundur. Selim Sırrı Tarcan'ın kitap ve makalelerinin büyük bir kısmı eski harflerle basılmıştır. Eski harfli olarak basılmış olan kitapları toplam 22 adettir. Bunlar çoğunlukla beden terbiyesi ve sporla ilgili olup bazıları şunlardır: İsveç Usulü Terbiye-i Bedeniyye, İbtidaî Muallimlerine Öğütlerim, İsveç Usulünde Jimnastik- Terbiye-i Bedeniyye, Muallimlere Terbiye-i Bedeniyye Rehberi, Spor İdmanları, Sporcu Neler Bilmeli?, Terbiye-i Bedeniyye Tarihi ve Kahkaha Sultan'dır. Eski harflerle yayımlanmış makaleleri ise Servet-i Fünun, Şehbal, Musavver Muhit, Resimli Kitap Mecmuası, Terbiye ve Oyun Mecmuası ve Osmanlı Genç Dernekleri Mecmuası'nda; yeni harfli olan makaleleri ise Ülkü Mecmuası ve Türk Spor Kurumu Dergisi'nde yayımlanmıştır.

Kahkaha Sultan, Selim Sırrı'nın hikâyelerinden oluşmaktadır. İsveç'teki eğitimi sırasında tanıdığı Nobel ödüllü İsveçli Yazar Selma Lagerlöf'ün Gizli Rabitalar adlı İsveç Halk Masalları'na dayanan eseri ile bizzat kendisinin benimsediği milli romantik duyuş tarzı düşüncesine hizmet eden 25 hikâyeden oluşmaktadır.

Eserlerinin yeni harflerle basılmış olanlarının sayısı 20 olarak tespit edilmiştir. Bunlardan bazıları şunlardır: Radyo Konferanslarım(3 cilt), Çelimsiz ve Anormal Çocuklar, Çocuklara Sağlık Öğütleri, Gençlerle Başbaşa, Nasıl Mesut Olabiliriz?, Hatıralarım, Köy Mekteplerinde Beden Terbiyesi, Spor Pedagojisi, Şimalin Üç İrfan Diyarı, Vakitsiz İhtiyarlanmanın Sebepleri, Yaşam Bilgisi, Eski ve Yeni Olimpiyatlar ile Halk Dansları ve Tarcan Zeybeği'dir.

Selim Sırrı Tarcan'ın özellikle bu son sayılan eserle ilişkili olmak üzere yürüttüğü faaliyetler subay olarak atandığı İzmir'de bulunduğu yıllara dayanır. Halk oyunlarına ve özellikle zeybek oyunlarına yönelik araştırma, inceleme ve derleme çalışmaları da, bu döneme rastlar. Zeybek oyunlarına karşı duyduğu ilgi ve hayranlığı anlatırken; *"...1312 (1896) Yunan harbi başlamak üzereydi. O tarihte ter bıyık genç bir zabıttım. İzmir'de bulunuyordum. Alasonya'ya sevk edilmek üzere Aydın, Manisa, Denizli, Ödemiş, Tire, Nazilli, Akhisar'dan akın akın harbe gönderilmek üzere askerler gelmiş idi. İzmir'in Kadifekale'sinde ve Yenikale civarında toplanan bu dilâverler çadır kurdular. Gündüzleri talim yapıyor, geceleri meş'aleler yakarak zeybek oyunu oynuyorlardı. Her biri bir çam yarması gibi iri, endamlı, çevik ve atik olan bu zeybeklerin seyrine doyulmuyordu. Merdâne rakslarını o zaman görmüş ve hayran olmuştum."* İzmir'de kaldığı süre içinde zeybek oyunlarına karşı ilgi ve dikkati artan Selim Sırrı, boş zamanlarında yörede dolaşarak zeybeklerle buluşur, türkü ve oyunlarını seyredir. Oyunları araştırmakla kalmaz, oynamasını da öğrenir. 1916 yılında bu oyunu bir metot dahilinde başlangıç ve sonu belli, farklı figürleri olan bir zeybek rakısı şeklinde uygulamaya karar verir. Yeni zeybek rakısı için Aydın'ın bilinen *Sarı Zeybek* şarkısını raksa dahil ederek oyuna yeniden hayat verir. Toplumumuzda zeybek oyunları, yalnız erkeklerce oynanan oyunlar olarak bilinmektedir. Bu yaklaşım Türk kadınının toplumdaki yeri anlayışına da uygun değildir. Halbuki sosyal ve kültürel hayatımızı kadınsız düşünmek mümkün değildir. Bu toplumsal değişimin öncülüğünü yapan Gazi Mustafa Kemâl Atatürk'ün, sosyal hayatımızda kadının yerine

verdiği öneme yürekten inanan Selim Sırrı, yeni zeybek oyununu, kadınla erkeğin birlikte oynayabileceği şekilde düzenleyerek bu konudaki önemli bir boşluğu doldurur ve bu alanda da bir ilki başarır. Selim Sırrı derlemeleri sonunda, zeybek oyununda giyilecek kıyafeti de tespit eder. Yeni Zeybek oyununu düzenleme ve modernize etme çalışmaları üç yıl sürer. Selim Sırrı, bu oyunu önce beden eğitimi öğretmeni olarak çalıştığı, öğretmen okulu öğrencilerine öğretir ve ilk defa *idman şenlikleri* adıyla düzenlenen spor bayramında halka sunar. Yeni zeybek oyunuyla ilgili olumlu değerlendirmeler alan Selim Sırrı, düzenlemesinin öğrencileri tarafından okullarda öğretilerek yaygınlaşmasından da büyük bir mutluluk duyar.

Atatürk, katıldığı bir gezi sebebiyle İzmir’de bulunmaktadır. Selim Sırrı yeni zeybek oyununu kabul merasiminde Atatürk’e de sunar. Atatürk oyunu büyük bir ilgiyle izler ve çok mutlu olur. Atatürk’ün zeybek oyununa gösterdiği ilgi onu çok memnun eder. Hatıralarında bu konuyla ilgili duygularını şu şekilde anlatır: “...Eserimi, 12 Ekim 1925 tarihinde, İzmir’de hükümet dairesinde icra edilen kabul merasimi esnasında, izhar eyledikleri arzu üzerine Atatürk’e izhar ettim. Ebedî Şefimiz, ertesi akşam İzmir Kız Öğretmen Okulu’nda icat ettiğim bu raksı görmek istedi. Talebem Mualla ile birlikte oynadım. Atatürk tekrar ettirdi. Sonra beni yanına çağırdı ve halka hitaben şunları söyledi: “Hanımefendiler, Beyler; Selim Sırrı Bey, zeybek raksını ihya ederken, ona bir şekli-i medenî vermiştir. Bu san’atkar üstadın eseri hepimiz tarafından seve seve kabul edilerek millî ve içtimaî hayatımızda yer tutacak kadar tekemmül etmiş, bedîî bir şekil almıştır. Artık Avrupalılara, bizim de mükemmel bir raksımız var, diyebiliriz. Bu oyunu salonlarımızda, müsamerelerimizde oynayabiliriz. Zeybek dansı bu şekli ile her salonda kadınla beraber oynanabilir ve oynanmalıdır.” Atatürk bu sözlerini müteakip bana döndü ve dedi ki: “Yorulmadınızsa Mualla Hanım’la birlikte bir defa daha şehir elbisesiyle oynadığınızı görmek isterim.”

Selim Sırrı Tarcan, yapmış olduğu derlemenin amacını belirtirken de, “...mensup olduğumuz büyük milletin masalları, destanları, türküleri, raxsları mertlik, kahramanlık ve fedakarlıkla doludur. Folklorumuz bizden sonra yetişecek yeni nesle mazarısını tanıttacak ve benliğini bihakkin duyuracaktır” der. Ortaya koyduğu yeni zeybek oyunuyla ilgili olarak da şu değerlendirmeyi yapar: “...senelerce emek sarf ederek meydana çıkardığım bu yeni zeybek raksını Atatürk’ün takdir edişi, diğer zeybek oyunlarının yanında bir de Sarı Zeybek oyununun yer almasına vesile olmuştur. Yeni zeybek oyununun hususiyeti kadınla birlikte oynanmasındadır. Ben, Atatürk’ün içtimaî hayatımızda kadına verdiği mevkiî düşünerek bu küçük eseri vücuda getirdim. Eğer, kıymeti varsa yaşar.”

M. Şevki ÇAPAN

KAYNAKÇA

ÇAPAN, M. Şevki, “Selim Sırrı Tarcan’ın Zeybek Oyunu Derleme Çalışmaları”, **Muğla Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, S 8, Muğla-Bahar 2002, s.49-68.

ÇAPAN, M. Şevki, MUTLU, T. Osman, “Unutulmuş Bir Spor Adamını Anlamak, Konferanslarıyla; Selim Sırrı Tarcan”, **Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Fakültesi Dergisi**, Ankara Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Ankara 2016, S 14 (2), s.235-241.

ÇAPAN, M. Şevki, **Selim Sırrı Tarcan’ın Beden Eğitimi ve Spor Sisteminin Analizi**, Fırat Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Elazığ 1996.

ÇAPAN, M. Şevki, **Türk Sporida Selim Sırrı Tarcan**, Ünyay Yayınları, Muğla 1999.

23/11/2024 tarihinde <https://ataturkansiklopedisi.gov.tr/bilgi/selim-sirri-tarcan-1874-1957/?pdf=3379> adresinden erişilmiştir